

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут*

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ
ТА УПРАВЛІННЯ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Індивідуальна тема: Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

Спеціальність 6.051 «Економіка»

Завідувач кафедри: _____ / Тур О. М. /

Керівник роботи: _____ / Пригара І. О. /

Виконавець: _____ / Садовнича Д. М. /

П.І.Б.

Шостка 2022

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	3
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6
1.1 Інвестиційна діяльність: суть, мета та механізм здійснення	6
1.2. Інвестиційна привабливість та рівні її визначення.....	8
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	12
2.1 Показники інвестиційної привабливості підприємства	12
2.2 Організаційна характеристика ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN»	20
2.3 Аналіз інвестиційної привабливості підприємства	21
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРАТ «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА ROSHEN».....	33
ВИСНОВОК.....	36
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	38

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота містить 35 стр. тексту; 3 розділи; 2 рисунки; 14 таблиць; 25 формул, список використаних літератури з 55 джерел.

Мета роботи: дослідити загальні методичні підходи до аналізу інвестиційної привабливості підприємства на прикладі ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN».

Об'єкт дослідження — діяльність підприємства ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN».

Предметом дослідження аналіз інвестиційної привабливості підприємства ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN»

Завданням роботи є :

- розглянути інвестиційну діяльність, її сутність, мету та механізм здійснення;
- охарактеризувати інвестиційну привабливість та рівні її визначення;
- розкрити показники інвестиційної привабливості підприємства;
- дослідити техніко-економічні характеристики ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN».
- провести оцінку економіко-фінансового стану підприємства з огляду інвестиційної привабливості;
- запропонувати основні напрямки підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Методи дослідження — в процесі дослідження при вирішенні поставлених завдань використовувались методи порівняння, систематизації і логічного узагальнення, системний підхід, прийоми економічного аналізу та інші методи наукових досліджень.

У першому розділі роботи «Теоретичні засади інвестиційної діяльності» розглянуто поняття інвестиційної діяльності, її мета та механізм її здійснення, а також поняття інвестиційної привабливості та її рівні.

У другому розділі роботи «Аналіз інвестиційної привабливості підприємства» наведені показники інвестиційної привабливості підприємства, надана

організаційна характеристика ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» , а також проведено аналіз інвестиційної привабливості даного підприємства.

У третьому розділі роботи «Шляхи підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» запропонувати основні напрямки підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Ключові слова: ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, СУБ'ЄКТИ ІНВЕСТИВАННЯ, ОБ'ЄКТИ ІНВЕСТИВАННЯ, ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ.

ВСТУП

Актуальність теми. Аналіз ефективності інвестиційного проєкту передбачає проведення заходів щодо аналізу основних перспектив одержання прибутків та оцінки ризиків вкладення ресурсів, тобто перебачає оцінку інвестиційної привабливості. Оцінка інвестиційної привабливості як визначення перспективності реалізації проєкту в певному оточенні може бути різною: з точки зору фізичної особи, у підприємств різних організаційно-правових форм та форм власності: приватної, акціонерної, з іноземними інвестиціями, корпоратизованого або державного секторів, інших угруповань: концернів, промислово-фінансових груп, а також, окремих галузей, регіонів. Інвестиційна привабливість підприємства для інвесторів визначається рівнем доходу, що інвестор може одержати на вкладені кошти. Рівень доходу, у свою чергу, обумовлений рівнем ризиків неповернення капіталу й неотримання доходу на капітал. Відповідно до цих критеріїв інвестори визначають вимоги, запропоновані до підприємств при інвестуванні. Ефективна діяльність підприємств, забезпечення високих темпів їхнього розвитку й підвищення рівня конкурентоздатності продукції значною мірою характеризують рівень їхньої інвестиційної активності.

Рівень інвестиційної активності підприємства характеризується ступенем його інвестиційної привабливості, що у цьому випадку виступає спонуальним мотивом при виборі інвестором об'єкта інвестування й ухваленні рішення про початок інвестування. У цьому зв'язку планування інвестиційної привабливості здобуває значення важливої економічної категорії, планування й підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємства необхідно розглядати як самостійні завдання його діяльності в плані залучення зовнішніх інвестицій. Кожен господарюючий суб'єкт повинен виявити свої можливості для залучення зовнішніх інвестицій. Тому проводиться оцінка інвестиційної привабливості як у зовнішньому так і у внутрішньому економіко-фінансовому аналізі. Для аналізу використовується певна група показників, що характеризує структуру активів підприємства, джерел їх формування, ліквідність і фінансову стійкість, якість прибутку, доходність і оборненість капіталу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІОНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1 Інвестиційна діяльність: суть, мета та механізм здійснення

В Україні інвестиційна діяльність регулюється Законом України "Про інвестиційну діяльність" від 18 вересня 1991 р., а також рядом інших законодавчо-нормативних документів.

Інвестиційна діяльність – це можливість практичних дій громадян, юридичних осіб та держави щодо реалізації інвестицій.

Інвестиційна діяльність здійснюється на основі:

- інвестування, яке здійснюване громадянами та юридичні особи всіх форм власності, крім державної;
- інвестування, яке здійснюють менеджери як на державному, так і на місцевому рівні, а також державні підприємства та об'єкти;
- іноземні інвестиції, що здійснюються іноземними юридичними та фізичними особами та державами;
- спільне інвестування, що здійснюється юридичними та фізичними особами України та іноземними державами.

У регламентованому (стандартному) бухгалтерському обліку № 4 «Звіт про рух грошових коштів» інвестиційна діяльність визначається як придбання та продаж необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не входять до складу власних грошових валентностей грошей. Введено щоденну валову вартість, необоротні активи та фінансові інвестиції так Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 «Баланс» [16].

Інвестиційна діяльність включає такі об'єкти та суб'єкти.

Об'єкти - це сукупність майнових, матеріальних та інтелектуальних цінностей, що складають категорію інвестицій: будь-яке майно, включаючи основні засоби та оборотні засоби в усіх галузях народного господарства, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальна майно, інше майно, а також майнові права.

Суб'єкти – громадяни та юридичні особи України та іноземних держав, окремих держав та міжнародних організацій.

Суб'єкти інвестиційної діяльності поділяються на 2 групи:

- інвестори;
- учасники інвестиційної діяльності.

Інвестор може бути інвестором, освіченим, покупцем, замовником, а також виконувати функції будь-якого іншого інвестиційної діяльності. Кожен інвестор визначає цілі, напрямки, форми та обсяги інвестицій, які необхідно буде заробити для реалізації інвестиційних проектів за договором, будь-яким іншим учасникам інвестиційної діяльності.

Основні права та обов'язки суб'єктів інвестування визначені статтею 7 Закону України «Про інвестиційну діяльність». Закон (ст. 20) також передбачає їх відповідальність [25].

Відносини між учасниками інвестиційної діяльності регулюються інвестиційним договором або договором, основні вимоги до якого наведено у статті 9 Закону України «Про інвестиційну діяльність» [2].

Принципи інвестиційної діяльності:

- неучасть органів державної влади та управління та громадських організацій, інших юридичних та фізичних осіб в інвестиційній діяльності інвестора;
- добровільний інвестиційний внесок;
- рівність усіх інвесторів, незалежно від форм власності та виду діяльності;
- рівноправність учасників інвестиційної діяльності;
- державний захист інвестицій;
- вільний вибір критеріїв внутрішньої інвестиційної діяльності;
- охороняється законом дотримання прав та інтересів громадян, юридичних осіб та держави [28].

Основним напрямком інвестиційного процесу є перетворення фінансових ресурсів у виробничі фонди, об'єкти виробничої та невиробничої сфер народного господарства, що в майбутньому сприятиме отриманню прибутку та зміцненню конкурентних позицій. У разі непрямого інвестування здійснюється акумуляція інвестиційних ресурсів. У цьому процесі беруть участь не менше двох учасників

інвестиційного процесу - власник інвестиційних ресурсів та виконавець інвестиційних об'єктів (робіт). Цей варіант інвестування є найкращим у світі. Самофінансування засноване на використанні власного капіталу (частини прибутку), який направляється інвестором на створення розширення засобів виробництва.

Основними етапами інвестиційного процесу є:

- передача ресурсів у капітальний внесок, тобто процес управління інвестиціями в конкретний об'єкт інвестиційної діяльності (фактичне інвестування);
- перенесення вкладів у капітальну вартість, що характеризує остаточне перетворення інвестицій та отримання нової споживчої вартості;
- додавання капіталу охоронців у вигляді доходу або соціального ефекту.

Основною метою інвестиційної діяльності є забезпечення більш ефективних шляхів реалізації інвестиційної стратегії на різних стадіях їх розвитку.

Отже, як висновок, інвестиційна діяльність – це внесок інвестицій (інвестицій) та можливість практичних дій (комплекс заходів) для їх реалізації. Це діяльність, напружена на отримання прибутку (доходу) або досягнення в іншій формі ефекту від інвестування в майбутнє.

У більш широкому огляді сенсаційна інвестиційна діяльність предствлена як інвестиційний процес, який зводиться до циклів вкладення в часі.

1.2. Інвестиційна привабливість та рівні її визначення

Оцінка та аналіз ефективності інвестиційного проєкту на різних рівнях і незалежно від того, має значення передаточної кількості чисел, ґрунтувалася на результатах аналізу основних перспектив отримання доходу та оцінки результатів інвестування грошей, то є перенесення результатів аналізу підсумків. Оцінка інвестиційної привабливості як визначення перспективності реалізації проєкту у певному сенсі може бути дуже різною: з точки зору фізичної особи, у підприємствах різних організаційно-правових форм та форм власності: приватної, акціонерної, з іноземними інвестиціями, корпоратизованого або державного

сектору, інші укрупнення: концерни, промислово-фінансові групи, а також інші компанії та регіони.

Така методика визначення перспективності фінансових ресурсів для досягнення цілей та значення інвестування має приватне інвестування або велике значення сфери діяльності, які включають комплекс чинників, які мають правильний напрямок для реалізації проєкту. Визначення інвестиційної привабливості може здійснюватися на національному рівні (інвестиційний клімат), галузевому рівні (інвестиційна привабливість території), рівнях (інвестиційний імідж), на рівнях окремого підприємства (економічного підприємства) та на рівнях конкретного проєкту (інвестиційна привабливість проєкту).

Основними чинниками, які визначають інвестиційну привабливість фірми, є:

1. Значення галузі: якість продукції, її характеристики та особливості, частина експорту, умови завезення імпорту, ступінь безпеки внутрішніх запасів країни, частина галузі чи продукції у ВВП, запаси готової продукції.

2. Аналіз запасів продукції на складі рівня конкуренції та монополії, специфіки ринків збуту, фактичних і майбутніх запасів, стабільність запасів в умовах загального господарства в країні.

3. Сумарність вкладу в розвиток галузі: низька, середня вартість, включно капітальний вклад держави, прискорена здатність до амортизації.

4. Соціально-складська сфера діяльності: число робітників, природний розподіл виробництва, екологічна небезпечність виробництва або продукції, статистика страйков на фірмі, ставка заробітної плати, заробітна платі професійних робітників.

5. Фінансові умови робіт. Плавний валовий доход, середня рентабельність, оборотність активних, середня ліквідність, економія капітальних вкладів[14].

Інвестиційний привабливість, або взагалі «господарський» паспорт підприємства, можна розглядати так:

1. Загальний аналіз виробництва: технологія; аналіз нинішнього стану; наявність діючого транспорту; географічне розташування; на комуніцію транспортним працівникам, шкідливість виробництва; стан складу;

2. Характеристика технічних баз підприємств, технології, різноманітність основних фондів, коефіцієнт зміни.
3. Номенклатура продукції, що випускається: обсяг виробництва; експорт; імпорт сировини і матеріалів; контакти з додатковими послугами; постачальники і покупці; оцінка стійкого збуту (попиту).
4. Виробнича потужність, можливість збільшити обсяги виробництва.
5. Місце діяльності підприємства на ринку, галузі.
6. Характеристика адміністрування, схема і управління, численність персоналу, його структура, кваліфікація, заробітна плата.
7. Статутний фонд, майнові відносини власників, номінальна та ринкова вартість акцій, пакет акцій.
8. Структура витратів для виробництва, в т.ч. за основними різноманіттям виробів, їх дешевизною.
9. Об'єм прибутку і аналіз результатів за поточний період.
10. Фінансування бізнесу: структура дебіторської та кредиторської заборгованості, аналіз за роками стягнення боргів; показники фінансової стійкості та ліквідності; аналіз платоспособності; додаткова оцінка.
11. Висновок.

Інвестиційна приватизаційна компанія у вашій країні шукає економічний та фінансовий стан, за що потенційний інвестор міг би прийняти рішення про дгрошовий потік від розвитку цього підприємства з великим ризиком їх витрат або рибутків. [19]

Для встановлення інвестиційної пільги необхідно розраховувати майбутні зовнішньоекономічні показники:

- високий і чіткий ступінь основних фондів;
- загальний балансовий дохід і чистий прибуток;
- економічність;
- стан сировинної бази;
- розмір земельної ділянки.

Опитувані компанії, які стоять перед надзвичайним вибором, характеризують свою інвестиційну вартість не в загальному аналізі, а в світовій практиці виробництва, характеризують систему показників, такі як:

- ліквідність;
- ефективність сплати;
- економічність;
- ефективність використання активу.

Інвестиційна привабливість підприємства - це загальна характеристика окремих підприємств з боку перспектив розвитку, обсягу і можливостей збуту продукції, ефективності використання активів і їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості. Майбутні інвестори при виборі об'єкта інвестування застосовують підсумки фінансового аналізу. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства здійснюється за допомогою методів маркетингового і фінансового аналізів. Вона залежить від всіх показників, які характеризують фінансовий стан підприємства.

Вкладник спочатку звертає увагу на показники, що впливають на прибутковість капіталу підприємства, курс акцій і рівень дивідендів. Але, якщо інвестор орієнтується лише на показники, які безпосередньо пов'язані з акціями, і не знає загальної картини фінансового стану, то він може допустити помилку при виборі об'єкта інвестування.

При повному аналізі інвестиційної привабливості підприємства необхідно використовувати показники за декілька років. Крім того, не можна дати правильну оцінку цих показників лише за одним конкретним підприємством, не враховуючи загальний стан і інвестиційну привабливість регіону, галузі, країни. Тому оцінка інвестиційної привабливості має базуватися на комплексному підході до суб'єкта господарювання [19].

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Показники інвестиційної привабливості підприємства

Для оцінки інвестиційної привабливості застосовується певна система показників, яка характеризує структуру активів підприємства, джерел їх формування, якість прибутку, ліквідність і фінансову стійкість, доходність і оборненість капіталу [24].

Основним джерелом інформації для інвестиційної привабливості є бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства за два останні календарні роки та останній звітний період, а саме: бухгалтерський баланс Ф.1 (річний або квартальний), звіт про дебіторську або кредиторську заборгованість (Ф.1-б), звіт про фінансові результати діяльності підприємства (Ф2), звіт про фінансово-майновий стан (Ф3), примітки до річної фінансової звітності (Ф5) та при необхідності, розшифровки дебіторсько-кредиторської заборгованості, структури запасів, готової продукції, основних фондів тощо.

Оцінка фінансового стану підприємства складається з наступних груп показників:

- оцінка майнового стану підприємства та динаміка його зміни;
- оцінка ліквідності;
- аналіз ділової активності;
- аналіз платоспроможності (фінансової стійкості);
- аналіз рентабельності.

Аналіз показників майнового стану підприємства. Прибутковість функціонування суб'єктів підприємницької діяльності в більшій мірі має залежність від наявності та раціонального використання основних засобів та оборотних активів. Від оптимального співвідношення основного і оборотного капіталів в більшій мірі залежать пісумки виробничої і фінансової діяльності, а як наслідок фінансовий стан підприємства. Тому аналіз майнового стану підприємства, реальна оцінка змін, які були в складі та структурі його майна, є важливим етапом у характеристиці фінансового стану підприємства [47].

Для оцінки інвестиційної привабливості використовується певна система характеристик, що характеризує структуру активів підприємства, джерела їх формування, якість прибутку, ліквідність і фінансову стійкість, прибутковість і обіг капіталу [24].

Основним джерелом інформації для визначення інвестиційної привабливості є бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства за останні два календарні роки та останній звітний період, а саме: баанс Ф.1 (річний або квартальний), звіт про дебіторську чи кредиторську заборгованість (F.1-b), звіт про фінансові результати підприємства (F2), звіт про фінансово-майновий стан (FZ), примітки до річної фінансової звітності (F5) та, при необхідності, розбивку дебіторської заборгованості і кредиторська заборгованість, структура запасів, готової продукції, основних засобів тощо.

Оцінка фінансового стану підприємства складається з наступних груп показників:

- оцінка майнового стану підприємства та динаміки його зміни;
- оцінка ліквідності;
- аналіз ділової активності;
- аналіз платоспроможності (фінансової стійкості);
- аналіз рентабельності.

Аналіз характеристик майнового стану підприємства. Рентабельність функціонування суб'єктів господарювання більшою мірою залежить від наявності та раціонального використання основних засобів та оборотних засобів. Від раціонального співвідношення основного та оборотного капіталу значною мірою залежать результати виробничо-грошової діяльності, а як наслідок, і фінансовий стан підприємства. Тому аналіз майнового стану підприємства, реальна оцінка змін, що відбулися у складі та структурі його майна, є фундаментальним етапом характеристики фінансового стану підприємства [47].

Майновий стан підприємства охарактеризовують наступні показники:

- коефіцієнт зносу основних засобів;
- коефіцієнт оновлення основних засобів;
- коефіцієнт вибуття основних засобів.

Коефіцієнт зносу основних засобів означає їх зношеність і визначається як співвідношення суми їх до первісної вартості. Доповненням до цього показника є коефіцієнт придатності, що розраховується як різниця між 1 та коефіцієнтом зносу.

$$K_{\text{зоз}} = \frac{\text{Основні засоби}}{\text{Первісна вартість основних засобів}} \quad (2.1)$$

Коефіцієнт оновлення основних засобів показує частку нових основних засобів в загальній їх структурі.

$$K_{\text{ооф}} = \frac{\text{Збільшення за звітний період первісної варт.осн.засобів}}{\text{Первісна вартість осн.засобів}} \quad (2.2)$$

Коефіцієнт вибуття основних засобів показує частинку вибулих основних засобів до їх загальної первісної вартості.

$$K_{\text{воф}} = \frac{\text{Первісна (переоцінена) вартість}}{\text{Первісна вартість}} \quad (2.3)$$

Аналіз ліквідності підприємства. Ліквідністю підприємства - це здатність швидко продати активи й одержати грошові кошти для оплати своїх зобов'язань. Ліквідність підприємства характеризується співвідношенням величини його високоліквідних активів (кошти і їхні еквіваленти, дебіторська заборгованість, ринкові цінні папери,) і короткострокової заборгованості. Аналізуючи ліквідність, доцільно оцінити не тільки поточні суми ліквідних активів, а й мабутні зміни ліквідності [40].

Про поганий стан ліквідності підприємства свідчить той факт, що потреба підприємства в коштах перевищує їхні фактичні надходження. Щоб визначити, чи достатньо у підприємства грошей для погашення його зобов'язань, треба, насамперед, проаналізувати процес надходження від діяльності й формування залишку коштів після погашення зобов'язань перед бюджетом і позабюджетними фондами, а також виплати дивідендів. Аналіз ліквідності потребує досконального аналізу структури кредиторської заборгованості підприємства. Аналіз ліквідності проводиться на основі порівняння обсягу поточних зобов'язань із наявністю ліквідних коштів [31].

Основними коефіцієнтами є поточної, швидкої й абсолютної ліквідності. Знаменник у всіх наведених показниках - термінові невідкладні зобов'язання.

1. *Коефіцієнт ліквідності поточної (коефіцієнт покриття)* характеризує, скільки гривень оборотних активів підприємства припадає на одну гривню поточних зобов'язань. Цей показник має дуже велике значення при аналізі підприємства покупцями, інвесторами; залежить від сфери виробництва, виду діяльності, тривалості виробничого циклу, структури запасів. Рекомендоване значення коефіцієнта покриття в різних джерелах різне - більше 1,0; 2,0; 2,5. Нормативне значення - 1,0.

2. *Ліквідність підприємства - це можливість швидко продати активи та отримати гроші* для оплати своїх зобов'язань. Ліквідність підприємства характеризується співвідношенням вартості його високоліквідних активів (активів та їх еквівалентів, дебіторської заборгованості, ринкових цінних паперів) і короткотрочної заборгованості. Аналізуючи ліквідність, доцільно оцінювати не лише поточну суму ліквідних активів, а й можливі переміни ліквідності [40].

3. Про незадовільний стан ліквідності підприємства говорить те, що потреба підприємства в коштах збільшує його фактичний дохід. Щоб визначити, чи має підприємство достатньо коштів для погашення своїх, необхідно, перш за все, проаналізувати процес надходження доходів від господарської діяльності та формування залишку після погашення зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами, а також дивіденди. Аналіз ліквідності вимагає детального аналізу структури кредиторської заборгованості підприємства. Необхідно визначити, чи це «стека».

4. Аналіз ліквідності проводиться на основі порівняння обсягу поточних зобов'язань з наявністю ліквідності [31].

5. Основними показниками є поточна, швидка та абсолютна ліквідність. У знаменниках у всіх цих показниках є термінові зобов'язання.

1. Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття) характеризує, скільки гривень оборотних активів підприємства відноситься на одну гривню поточних зобов'язань. Цей показник дуже важливий при оцінці компанії покупцями, інвесторами; залежить від сфери виробництва, виду діяльності, тривалості виробничого циклу, структури запасів. Необхідна величина коефіцієнта охоплення в різних джерелах різна – більше 1,0; 2,0; 2,5. Нормативне значення – 1,0.

$$K_{п} = \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні пасиви}} \quad (2.4)$$

2. *Коефіцієнт швидкої ліквідності.* Коефіцієнт швидкої ліквідності аналогічний коефіцієнту покриття, але розраховується по більше вузькому колу поточних активів; показує, яка частина зобов'язань повинна бути погашена не тільки за рахунок котів, але й за рахунок очікуваних надходжень за відвантажену продукцію (виконані роботи, надані послуги). Нормативне значення цього показника 0,6 - 0,8.

$$K_{шл} = \frac{\text{Поточні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні пасиви}} \quad (2.5)$$

3. *Коефіцієнт абсолютної ліквідності* характеризує, яку частину поточних зобов'язань можна буде погасити активами, що мають абсолютну ліквідність. Нормативні значення даного показника по різних методиках мають бути більше або рівне 0,2-0,35; нормативне значення > 0 , збільшення [40].

$$K_{ал} = \frac{\text{Кошти}}{\text{Поточні пасиви}} \quad (2.6)$$

Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства здійснюється за даними балансу підприємства, характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь фінансової стійкості й незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності [32].

1. *Коефіцієнт платоспроможності (автономії)*

$$K_{пл} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Пасив}} \quad (2.7)$$

Коефіцієнт $K_{пл}$ характеризує частку власників підприємства в загальній сумі авансованих коштів. Чим більше значення цього показника, тим фінансово стійліше підприємство й незалежність її від кредиторів. У загальній сумі фінансових ресурсів частка власного капіталу має бути неменше 50 %, тобто $K_{пл} > 0,5$. Найменше значення коефіцієнта автономії ($K_{пл} = 0,5$) свідчить про те, що всі зобов'язання підприємства можуть бути покриті його власними коштами.

2. *Коефіцієнт фінансування.*

$$K_f = \frac{\text{Забезпечення наступних витрат і платежів} + \text{Довгострокові зоб.} + \text{Поточні зоб.} + \text{Доходи майб. пер.}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.8)$$

3. *Коефіцієнт маневреності власного капіталу.* Значення K_{MK} характеризує частку власного капіталу, що використовується для фінансування поточної діяльності підприємства. Збільшення значення даного коефіцієнта позитивно відбивається на змінах у фінансовому стані підприємства, а це приводить про збільшення можливості вільно маневрувати власними коштами.

$$K_{MK} = \frac{\text{Поточні активи} - \text{Поточні пасиви}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.9)$$

4. *Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами запасів*

$$K_{ЗЗ} = \frac{\text{Поточні активи} - \text{Поточні пасиви}}{\text{Поточні активи}} \quad (2.10)$$

Нормативне значення цього відносного показника становить 0,6-0,8.

Аналіз ділової активності підприємства. Аналіз ділової активності підприємства дозволяє проаналізувати ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю оборотності фінансових ресурсів підприємства [32].

Для аналізу ділової активності використовують наступні показники:

1. *Оборотність активів (обороту).* Цей показник показує, скільки отримано чистого виторгу від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи.

$$K_{oa} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Активи}} \quad (2.11)$$

2. *Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості*

$$K_{kz} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{кредиторська заборгованість}} \quad (2.12)$$

Коефіцієнт показує розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємству. Зростання показника веде до підвищення швидкості сплати заборгованості підприємства, а зниження – до зростання купівлі продукції в кредит.

3. *Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості.* Показує, у скільки разів виторг перевищує дебіторську заборгованість.

$$K_{дз} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня дебіторська заборгованість}} \quad (2.13)$$

Коефіцієнт говорить про розширення або зниження комерційного кредиту, що надає підприємство. Зростання показує підвищення швидкості сплати заборгованості підприємству, зменшення кредитування. Зниження показника говорить про збільшення обсягу кредиту, що надає підприємство, тобто зростання купівлі продукції в кредит покупцям [24].

4. *Період погашення кредиторської заборгованості.*

$$P_{кз} = 360 / K_{кз} \quad (2.14)$$

Показник характеризує середній термін повернення боргів підприємства.

5. *Період погашення дебіторської заборгованості (днів).*

$$P_{дз} = 360 / K_{дз} \quad (2.15)$$

Цей показник відображає середній термін погашення дебіторської заборгованості. Позитивно оцінюються зниження цього коефіцієнта.

6. *Коефіцієнт оборотності запасів.* Характеризує кількість оборотів коштів, інвестованих у запаси.

$$K_{мз} = \frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середні запаси}} \quad (2.16)$$

7. *Фондовіддача.* Характеризує суму виторгу, що відноситься на одиницю основних виробничих фондів. Показник відображає ефективність використання необоротних активів. Добре оцінюється підвищення даного показника, тобто підвищення величини продажу, що відноситься на одиницю вартості засобів.

$$F_{в} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.17)$$

8. *Коефіцієнт оборотності власного капіталу.* Показує, яка сума виручки від реалізації продукції припадає на одиницю власного капіталу.

$$K_{вк} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.18)$$

Коефіцієнт характеризує швидкість обороту власного капіталу, а саме його активність. Різне зростання цього показника показує підвищення рівня продажу. Суттєве його пониження показує тенденцію до бездії частини власних коштів [34].

Показники ефективності використання капіталу оцінюються в наступній

послідовності:

- розрахування певних показників;
- порівняння їх в динаміці;
- проводяться певні висновки.

Аналіз рентабельності підприємства. За допомогою його можна визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Аналіз рентабельності підприємства проводиться шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів): коефіцієнта рентабельності активів, коефіцієнта рентабельності діяльності коефіцієнта рентабельності власного капіталу, та коефіцієнта рентабельності продукції.

1. *Коефіцієнт рентабельності активів.* Він показує скільки прибутку від діяльності відноситься на одиницю коштів, вкладених в активи.

$$P_a = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Поточні активи}} \quad (2.19)$$

2. *Коефіцієнт рентабельності власного капіталу.*

Показує яка частка чистого прибутку відноситься на одиницю власного капіталу.

$$P_{вк} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.20)$$

Регулювання рентабельності капіталу зводиться до впливу на рентабельність продукції й оборотність активів. Якщо рентабельність продукції під неможна, те, збільшуючи оборотність притягнутих ресурсів, підвищують рентабельність капіталу [10].

3. *Коефіцієнт рентабельності діяльності.* Він показує яка частина відноситься чистого прибутку на одиницю виручки.

$$P_d = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \quad (2.21)$$

4. *Коефіцієнт рентабельності продукції.*

$$P_{п} = \frac{\text{Прибуток}}{\text{Затрати}} \quad (2.22)$$

5. *Коефіцієнт реінвестування.* Характеризує яка частина чистого прибутку інвестовано, скільки чистого прибутку направлено на підвищення власного капіталу.

$$K_p = \frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{чистий прибуток}} \quad (2.23)$$

6. *Коефіцієнт стійкості економічного зростання.* Характеризує темп підвищення власного капіталу за рахунок чистого прибутку.

$$K_{сез} = \frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.24)$$

7. *Період окупності капіталу.* Показує за який термін кошти, що інвестовані в активи будуть компенсовані чистим прибутком.

$$Пок = \frac{\text{активи}}{\text{Чистий прибуток}} \quad (2.25)$$

2.2 Організаційна характеристика ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN»

На сьогоднішній день Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN – один із лідерів серед кондитерських підприємств України. На фабриці працює понад 1,500 чоловік. На сучасному високопродуктивному обладнанні (німецьких, італійських та чеських виробників) випускається близько 200 найменувань кондитерських виробів, загальний обсяг яких становить понад 100 тис т. на рік.

Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN орієнтована на випуск широкого асортименту: шоколаду, борошняних виробів, цукерок. Також тут випускається понад 40 видів новорічних подарунків, що складаються з продукції з усіх підприємств корпорації. Асортимент шоколадної продукції включає в себе повний спектр усіх сортів класичного шоколаду (з включеннями та без), три сорти пористого шоколаду, міні плитки з різними смаками та включеннями, більше 20 видів порожніх шоколадних фігур і шоколад із начинкою.

Борошністі вироби фабрики представлені різними сортами цукрового та здобного печива, бісквітними рулетами, глазурованими і неглазурованими вафлями, вафельними трубочками.

У широкому асортименті виробляється й цукеркова продукція. На фабриці застосовується технологія виливки багатошарових цукерок методом one shot і triple shot. Фабрика вперше для українського ринку випустила "м'який" ірис з різними начинками та без. Також одне з досягнень – випуск без аналогових для України неглазурованих цукерок типу фадж, що випускаються під назвою "Fudgenta". Вінницька фабрика ROSHEN освоїла унікальну для України технологію виробництва желейних цукерок. Завдяки цьому з'явилися "Шалена бджілка" та "Сонячний жук". Особливою гордістю фабрики є коробкові цукерки "Стріла Подільська" та "Пташине молоко", які вона випускає вже багато десятиліть і які користуються незмінним успіхом у покупців.

Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN сертифікована відповідно до вимог міжнародних стандартів якості ISO 9001: 2008 та безпеки продуктів харчування ISO 22000: 2005.

Для проведення розширення необхідні додаткові кошти, які можна взяти з фінансових резервів підприємства або привабити у вигляді інвестицій. Для того, щоб інвестор був впевнений у ефективності коштів, вкладених у вдосконалення та розширення виробництва, необхідно провести повний аналіз фінансового стану підприємства та використати їх для аналізу інвестиційної привабливості. Для аналізу інвестиційної привабливості ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» використані такі вихідні дані як: баланс підприємства, звіт про фінансові результати.

2.3 Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

Для повної оцінки економіко-фінансового стану організовується спрощений баланс, в якому об'єднують однорідні статті. Для повного валти балансу, необхідно надати аналіз перебігам окремих його статей. Така оцінка за допомогою здійснюється горизонтального (часового) і вертикального (структурного) аналізів. При знаходяться аналізі абсолютні та відносні перміни величин статей балансу за певний термін, дається оцінка цим [27].

Вертикальний аналіз робиться для дослідження структури засобів і джерел їх

здійснення методом визначення питомої ваги окремих статей у ітогових даних та оцінювання цих перемін.

Для отримання загальної оцінки, зміни у часі фінансового стану порівняємо зміни результати валюти балансу із перемінами фінансових результатів діяльності підприємства ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN»

Необхідно розрахувати коефіцієнт зміни валюти балансу :

$$K_{вб} = \frac{42958,4 - 45042,4}{45042,4} * 100 = -4,63\%$$

Коефіцієнт зміни балансового прибутку отримаємо:

$$K_{вб} = \frac{15412 - 13464,7}{13464,7} * 100 = 14,46\%$$

Бачимо, що темпи приросту зазначених показників приріст валюти балансу, а це говорить про поліпшення експлуатації засобів на підприємстві в динаміці.

Аналіз довів, що загальний капітал ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» зменшився – на 4,63%, а це здійснилося за рахунок значного приросту нерозподіленого прибутку – на 14,46%, а це є що є плюсом для підприємства. Також бачимо що вартість необоротних активів збільшилася на 18,77%, а оборотних – зменшилася на 19,34%. Також позитивною заслугоює зменшення статті „Інші оборотні активи” на 44,5%, та зменшення статті „Кредиторська заборгованість” на 1,91%. Аналіз дебіторської заборгованості наведено в таблиці 2.1, дані в якій наведені з додатку А. (баланс підприємства).

Таблиця 2.1 - Аналіз дебіторської заборгованості

Розрахунки з дебіторами	На початок року		На кінець року		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
з бюджетом	3,6	0,06%	1 151	36,55%	1147,4	36,49%
за виданими авансами	530,8	9,67%	1 278,10	40,59%	747,3	30,92%
із внутрішніх розрахунків	0		389,8	12,38%	389,8	12,38%
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 294,10	90,43%	329,9	10,48%	-4964,2	-79,95%
Всього	5828,5	100%	3148,8	100%	-2679,7	

За аналізований період загальна величина дебіторської заборгованості зменшилася на 2679,7 тис. грн. Це здійснилося за рахунок зменшення суми іншої

поточної заборгованості на 4964,2 тис. грн.

У структурі дебіторської заборгованості відбулися значні зміни. На початок 2019 року найбільшу вагу мали інша поточна дебіторська заборгованість 90,43%, на кінець року її частка зменшилась на 79,95%.

Провівши аналіз структури пасиву балансу, можна виділити як плюс фінансової стійкості товариства високу частку власного капіталу - 60,58% на початок року та 68,79% на кінець року. Підприємство ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» не має довгострокових зобов'язань, а питома вага поточних зобов'язань невелика – на початок року 37,38% та 31,21% відповідно на кінець року. Як в абсолютному вираженні, так і за питомою вагою спостерігається велике зменшення поточних зобов'язань що оцінюється позитивно.

ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» має гарну структуру свого капіталу.

Від оптимальності співвідношення власного і позикового капіталу значною мірою залежить фінансовий стан підприємства. У зв'язку з цим проводиться оцінювання структури джерел фінансових ресурсів – пасивів балансу (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 - Оцінка структури джерел фінансових ресурсів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» на 2020 рік

<i>Показники</i>	<i>На початок</i>	<i>На кінець</i>	<i>Відхилення</i>
Коефіцієнт фінансової незалежності, %	60,58%	68,79%	8,21%
Коефіцієнт фінансової залежності, %	37,38%	31,21%	-6,17%
Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля), %	61,71%	45,38%	-16,33%

Згідно з даними ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» можна зробити висновки що зростання коефіцієнта фінансової незалежності та зменшення коефіцієнтів фінансової залежності та фінансового ризику свідчать про більш стійкий стан товариства, що склався в 2020 році. Така ситуація є сприятливою для вкладання інвестиційних ресурсів у підприємство.

На базі звіту про власний капітал ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» складемо аналітичну таблицю для вивчення складу і структури власного капіталу товариства (Таблиця 2.3).

Таблиця 2.3 - Склад і структура власного капіталу ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» на 2020 рік

Показники	Статутний капітал	Додатковий капітал	Інший Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	Разом
1.1 тис.грн.	11416,1	0	2188,3	215,8	13464,7	27284,9
1.2 за питомою вагою, %	41,84%	0,00%	8,02%	0,79%	49,35%	100%
Залишок на кінець року:						
2.1 тис.грн.	11416,1	14,6	2200,8	506,1	15412	29549,6
2.2 за питомою вагою, %	38,63%	0,00%	7,45%	1,71%	52,16%	100%
Відхилення:						
3.1 абсолютне, тис.грн. (ряд 2.1 - 1.1)	0	14,6	12,5	290,3	1947,3	2264,7
3.2 відносно, % (ряд 3.1 / 1.1x100)	0,00%	0,00%	0,57%	134,52%	14,46%	8,30%
3.3 за питомою вагою, % (ряд 2.2 - 1.2)	-3,21%	0,00%	-0,57%	0,92%	2,81%	0,00%

За результатами аналізу збільшення власного капіталу склало 2264,7 тис.грн. (на 8,30%). Це сталося за рахунок збільшення частки нерозподіленого прибутку на 1947,3 тис.грн. (на 14,46%), резервного капіталу на 290,3 тис.грн. (134,52%).

Окремо розглядаються динаміка та структура позикових коштів. Для цього складається аналітична таблиця (Таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 - Склад і структура позикових коштів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» на 2020 рік

Показники	На початок року		На кінець року		Відхилення	
	тис.грн.	питома вага, %	тис.грн.	питома вага, %	тис.грн.	питома вага, %
Короткострокові кредити банків	5247,5	31,17%	300	2,24%	-4947,5	28,93%
Кредиторська заборгованість	9583,1	56,92%	9400,5	70,11%	-182,6	13,19%
Поточні зобов'язання за рахунками:						
з одержаних авансів	69,4	0,41%	105,4	0,79%	36	0,37%
з бюджетом	626,3	3,72%	397,7	2,97%	-228,6	-0,75%
зі страхування	349,9	2,08%	376,5	2,81%	26,6	0,73%
з оплати праці	832	4,94%	981,3	7,32%	149,3	2,38%
з учасниками	2,3	0,01%	0	0,00%	-2,3	-0,01%
Інші поточні зобов'язання	126,8	0,75%	1847,4	13,78%	1720,6	13,02%
Всього залучених коштів	16837,3	100,00%	13408,8	100,00%	-3428,5	

Розглянемо склад і структуру позикових коштів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN».

Як видно з таблиці товариство використовує у своїй діяльності тільки операційні позикові кошти. У складі позикових коштів найбільшу питому вагу має кредиторська заборгованість, але за звітний період її зменшилася на 182,6 тис. грн. При цьому її питома вага у складі позикових коштів зросла на 13,9% (з 56,92% на початок року до 70,11% на кінець року). На підприємстві дуже знизилася заборгованість за короткострокові кредити банків - на 4947,5 тис. грн., інші поточні зобов'язання суттєво зросли - на 1720,6 тис. грн. У той же час спостерігається збільшення заборгованості за поточними зобов'язаннями: з одержаних авансів - на 36 тис.грн., розрахунки з бюджетом - на 228,6 тис.грн., зі страхування - на 26,6 тис.грн., з оплати праці – на 149,3 тис.грн.

Зменшення кредиторської заборгованості в цілому заслуговує позитивної оцінки, але керівництву все ж таки треба звернути увагу на її високий рівень.

Інвестиційна привабливість окремої сфери діяльності (галузі) включає в себе:

1. Важливість галузі — значення продукції, її особливість, частка експорту, залежність від імпорту, рівень забезпеченості внутрішніх потреб країни тощо.

2. Аналіз споживання продукції галузі, рівень конкуренції чи монопольності, особливості ринку збуту, фактичні та потенційно можливі обсяги ринку тощо.

3. Рівень державного регулювання у розвиток галузі (законодавство, податки, амортизаційна та кредитна політика тощо).

4. Соціальна роль, яку відіграє галузь та кількість робочих місць, середня зарплата, екологічна забезпеченість виробництва тощо.

5. Фінансові умови роботи галузі (середній рівень прибутку, оборотність активів тощо) [43].

У світовій та вітчизняній практиці для визначення інвестиційної привабливості підприємства використовується методика визначення стану підприємства за даними бухгалтерської фінансової звітності, що характеризується розрахунком групи показників, вибір яких залежить від цілей, що ставить перед собою інвестор.

В Україні в основу методики визначення інвестиційної привабливості підприємства застосовується Положення «Про порядок здійснення аналізу

фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації», затверджене Наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України від 26.01.2001 р. № 49/121 та зареєстрованого у Міністерстві Юстиції України 8.02.2001 р. № 121/5312.

Відповідно до цього Положення до аналізу підприємства включають такі види аналізу як вертикальний аналіз (визначення питомої ваги окремих статей фінансових звітів) так і горизонтальний аналіз (порівняння величин відповідних показників за декілька періодів, їх зміни та тенденції, а також порівняння з іншими підприємствами галузі). Основним джерелом інформації для ореділення інвестиційної привабливості є бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства за два останні календарні роки та останній звітний період, а саме: бухгалтерський баланс Ф.1 (річний або квартальний), звіт про дебіторську або кредиторську заборгованість(Ф.1-б), звіт про фінансові результати діяльності підприємства (Ф2), звіт про фінансово-майновий стан (Ф3), примітки до річної фінансової звітності (Ф5) та при необхідності, розшифровки дебіторсько-кредиторської заборгованості, структури запасів, готової продукції, основних фондів тощо [10].

Оцінка фінансового стану підприємства складається з наступних стадій:

- оцінка майнового стану підприємства та динаміка його зміни;
- оцінка ліквідності;
- аналіз ділової активності;
- аналіз платспроможності (фінансової стійкості);
- аналіз рентабельності.

Алгоритм розрахунку фінансових показників (коефіцієнтів) та їх нормативні значення визначені у таблицях 1-6. Для порівняння отриманих значень розрахованих показників (коефіцієнтів) у разі, якщо останнім звітним періодом, за який представляється звіт про фінансові результати, є квартал, а всі попередні періоди, за які проводиться розрахунок, є річними, необхідно дані квартального звіту про фінансові результати помножити на коефіцієнт $K = 4 / N$, де N — порядковий номер останнього звітного кварталу.

1. Оцінка майнового стану підприємства дає змогу визначити абсолютні й відносні зміни статей балансу за визначений період, відслідковувати тенденції їхньої

зміни та знайти структуру фінансових ресурсів підприємства. Для аналізу майнового стану доцільно розрахувати такі показники (коефіцієнти), які характеризують виробничий потенціал підприємства: коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт оновлення основних засобів та коефіцієнт вибуття основних засобів див. табл. 2.5.

Таблиця 2.5 - Розрахунок показників оцінки майнового стану підприємства

№ n/n	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Формула	Нормативне значення
1	Коефіцієнт зносу основних засобів (Кзоз)	Ф.1р.032/Ф.1 р.031	$\frac{\text{основних засобів}}{\text{Первісна вартість основних засобів}}$	Зменшення
2	Коефіцієнт оновлення основних фондів (Кооф)	ф.5р.260(гр.5)/ /ф.1р.031(гр.4)	$\frac{\text{Збільшення за звітний період первісної варт. осн. засобів}}{\text{Первісна вартість осн. засобів}}$	Збільшення
3	Коефіцієнт вибуття основних фондів (Квоф)	ф.5р.260(гр. 8) / ф.1 р.031(гр.3)	$\frac{\text{Первісна (переоцінена) вартість}}{\text{Первісна вартість}}$	Повинен бути меншим ніж коефіцієнт оновлення основних фондів

Таблиця 2.6 - Показники оцінки майнового стану підприємства

№ n/n	Назва показника	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Напрямок
1	Коефіцієнт зносу основних засобів (Кзоз)	0,46	0,49	-
2	Коефіцієнт оновлення основних фондів (Кооф)		0,11	
3	Коефіцієнт вибуття основних фондів (Квоф)	0,003		

З розрахунків робимо висновок, що коефіцієнт зносу основних засобів збільшився на кінець звітного періоду на 0,03, що свідчить про те, що рівень фізичного і морального зносу основних фондів підвищується. Наслідком швидкого зносу основних фондів може бути вихід із ладу обладнання, перебої у виробництві, що може призвести до зупинки виробничого процесу і втрати прибутку, а це не ставить підприємство у привабливе інвестиційне становище. Щоб підвищити ефективність використання основних фондів необхідно проводити своєчасний ремонт обладнання, уникнення простоїв обладнання, підвищення кваліфікації працівників.

2. Аналіз ліквідності підприємства робиться за даними балансу та дозволяє визначити спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання.

Аналіз ліквідності підприємства проводиться шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів): коефіцієнта покриття, коефіцієнта швидкої ліквідності, коефіцієнта абсолютної ліквідності та чистого оборотного капіталу див. табл. 2.7.

Таблиця 2.7 - Розрахунок показників ліквідності підприємства

№ n/n	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Формула	Нормативне значення
1	Коефіцієнт покриття (Кп)	$\Phi 1 p.260 / \phi 1 p.620$	$\frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні пасиви}}$	>1
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності (Кшл)	$\Phi 1 (p.260 - p. 100 - p.110 - p.120 - p.130 - p.140) / \phi 1 p.620$	$\frac{\text{Поточні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні пасиви}}$	0,6 - 0,8
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал)	$\phi 1 (p.220 + p.230 + p.240) / \phi 1 p.620$	$\frac{\text{Кошти}}{\text{Поточні пасиви}}$	>0, збільшення
4	Чистий оборотний капітал, тис. грн. (Чок)	$\phi 1 (p.260 - p.620)$	Поточні активи – Поточні пасиви	>0, збільшення

Таблиця 2.8 - Показники ліквідності підприємства

№ n/n	Назва показника	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	Напрямок
1	Коефіцієнт покриття (Кп)	1,64	1,66	+0,02
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності (Кшл)	0,93	1,04	+0,11
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал)	0,016	0,09	+0,074
4	Чистий оборотний капітал, тис. грн. (Чок)	10807,9	8890,6	-1917,3

Наведені розрахунки показують, що всі показники ліквідності знаходяться у нормі. Коефіцієнт покриття на кінець звітнього періоду зріс на 0,02, що характеризує забезпеченість підприємства обіговими коштами для погашення боргів протягом року. Що стосується коефіцієнта швидкої ліквідності, то тут також спостерігається збільшення (+0,11).

3. *Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства* здійснюється за даними балансу підприємства, характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, фінансової стійкості й незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства здійснюється шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів): коефіцієнта платоспроможності (автономії), коефіцієнта фінансування, коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами та коефіцієнта маневреності власного капіталу див. табл. 2.9.

Таблиця 2.9 - Розрахунок показників платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства

№ n/n	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Формула	Нормативне значення
1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії) (Кпл)	$\Phi 1p.380/\Phi 1p.640$	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Пасив}}$	>0,5
2	Коефіцієнт фінансування (Кф)	$\frac{\Phi 1(p.430 + p.480 + p.620 + p.630)}{\Phi 1p.380}$	$\frac{\text{Забезпечення наступних витрат і платежів} + \text{Довгострокові зоб.} + \text{Поточні зоб.} + \text{Доходи майб. пер.}}{\text{Власний капітал}}$	<1, зменшення
3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними запасами (Кзз)	$\frac{\Phi 1 (p.260- p.620)/\Phi 1p.260}$	$\frac{\text{Поточні активи} - \text{Поточні пасиви}}{\text{Поточні активи}}$	>0,1
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу(Кмк)	$\frac{\Phi 1(p.260-p.620)/\Phi 1p-380}$	$\frac{\text{Поточні активи} - \text{Поточні пасиви}}{\text{Власний капітал}}$	>0, збільшення

Таблиця 2.10 - Показники платоспроможності підприємства

№ n/n	Назва показника	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	Напрямок
1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	0,6	0,69	+
2	Коефіцієнт фінансування (Кф)	0,65	0,45	+
3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними запасами (Кзз)	0,39	0,4	+
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу(Кмк)	0,4	0,3	-

Що до показників платоспроможності, то тут майже по всім (окрім коефіцієнта маневреності власного капіталу) показникам спостерігається позитивний зріст. Це показує можливість підприємства здійснити зовнішні зобов'язання за власних коштів, його незалежність від позикових джерел, що вкаже інвестору у необхідності інвестиційних ресурсів тільки для розширення і модернізації підприємства, а не для погашення зобов'язань.

4. Аналіз ділової активності дозволяє проаналізувати ефективність основної діяльності підприємства, що показує швидкість обертання фінансових ресурсів підприємства [17]. Аналіз ділової активності підприємства проводиться шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів): коефіцієнта оборотності активів, коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості, тривалості обертів дебіторської та кредиторської

заборгованостей, коефіцієнта оборотності матеріальних запасів, коефіцієнта оборотності основних засобів (фондовіддачі) та коефіцієнта оборотності власного капіталу див. табл. 2.11.

Таблиця 2.11 - Розрахунок показників ділової активності підприємства

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Формула	Нормативне значення
1	Коефіцієнт оборотності активів (Коа)	$\phi 2p.035/\phi 1 p.280$	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Активи}}$	збільшення
2	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Ккз)	$\phi 2p.035 / \phi 1 p.530$	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{кредиторська заборгованість}}$	збільшення
3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Кдз)	$\phi 2p.035/\phi 1(p.050 + p.170+ p.180 + p.190 + p.200 + p.210)$	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня дебіторська заборгованість}}$	збільшення
4	Строк погашення дебіторської заборгованості, днів (Пдз)	тривалість періоду / коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{360}{\text{Кдз}}$	зменшення
5	Строк погашення кредиторської заборгованості, днів (Пкз)	тривалість періоду / коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{360}{\text{Ккз}}$	зменшення
6	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів (Кмз)	$\phi 2p.040/\phi 1 p.100+p.120+p.130+p.140$	$\frac{\text{Собівартість реаліз. продукції}}{\text{Середні запаси}}$	збільшення
7	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) (Фв)	$\phi 2 p.035 / \phi 1 p.030$	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Основні виробничі фонди}}$	збільшення
8	Коефіцієнт оборотного капіталу (Квк)	$\phi 2p.035/\phi 1p.380+p.430+p.630$	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Власний капітал}}$	збільшення

Вказані розрахунки показали, що не всі коефіцієнти відповідають нормі. Необхідно сказати позитивне підвищення коефіцієнта оборотності активів, який показує скільки отримано чистої виручки від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи; коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості та коефіцієнт оборотності матеріальних запасів.

Таблиця 2.12 - Показники ділової активності підприємства

№ n/n	Назва показника	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	Напрямок
1	Коефіцієнт оборотності активів (Коа)	2,55	2,58	+
2	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Ккз)	11,98	11,78	-
3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Кдз)	2,53	2,258	+
4	Строк погашення дебіторської заборгованості, днів (Пдз)	142,3	139,5	+
5	Строк погашення кредиторської заборгованості, днів (Пкз)	30,05	30,56	-
6	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів (Кмз)	8,12	10,84	+
7	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) (Фв)	8,19	7,2	-
8	Коефіцієнт оборотного капіталу (Квк)	4,07	3,7	-

5. Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання [17]. Аналіз рентабельності підприємства проводять шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів): коефіцієнта рентабельності активів, коефіцієнта рентабельності власного капіталу, коефіцієнта рентабельності діяльності та коефіцієнта рентабельності продукції див. табл. 2.13.

Таблиця 2.13 - Розрахунок показників рентабельності підприємства

№ n/n	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Формула	Нормативне значення
1	Коефіцієнт рентабельності активів (Ра)	$\frac{\text{ф}2\text{р.}220 \text{ або } \text{р.}225}{\text{ф}1\text{р.}280}$	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Поточні активи}}$	>0, збільшення
2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (Рвк)	$\frac{\text{ф}2\text{р.}220 \text{ або } \text{р.}225}{\text{ф}1\text{р.}380}$	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}}$	>0, збільшення
3	Коефіцієнт рентабельності діяльності (Рд)	$\frac{\text{ф}2\text{р.}220 \text{ або } \text{р.}225}{\text{ф}2\text{р.}035}$	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}}$	>0, збільшення
4	Коефіцієнт рентабельності продукції (Рп)	$\frac{\text{ф}2\text{р.}100 \text{ (або } \text{р.}105)}{\text{ф}2(\text{р.}040+070+080)}$	$\frac{\text{Прибуток}}{\text{Затрати}}$	>0, збільшення
5	Коефіцієнт реінвестування (Кр)	$\frac{\text{ф}1\text{р.}350 - \text{р.}340}{\text{ф}2\text{р.}220}$	$\frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{чистий прибуток}}$	збільшення
6	Коефіцієнт стійкості економічного зростання (Ксез)	$\frac{\text{ф}1\text{р.}350 - \text{р.}340}{\text{ф}2\text{р.}380}$	$\frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Власний капітал}}$	збільшення
7	Період окупності капіталу (Пок)	$\frac{\text{ф}1\text{р.}280}{\text{ф}2\text{р.}220}$	$\frac{\text{активи}}{\text{Чистий прибуток}}$	зменшення

Таблиця 2.14 - Показники рентабельності підприємства

<i>№ n/n</i>	<i>Назва показника</i>	<i>На початок звітнього періоду</i>	<i>На кінець звітнього періоду</i>	<i>Напрямок</i>
1	Коефіцієнт рентабельності активів (Ра)	0,047	0,1	+
2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (Рвк)	0,08	0,15	+
3	Коефіцієнт рентабельності діяльності (Рд)	0,02	0,04	+
4	Коефіцієнт рентабельності продукції (Рп)	0,04	0,06	+
5	Коефіцієнт реінвестування(Кр)	6,41	3,47	-
6	Коефіцієнт стійкості економічного зростання (Ксез)	0,49	0,5	+
7	Період окупності капіталу (Пок)	21,41	10	+

З проведених розрахунків показників рентабельності підприємства можемо зробити висновок, що вони швидко збільшуються на кінець звітнього періоду у порівнянні з початком періоду. Це свідчить про зростання прибутку, а зростання прибутку в свою чергу приводить до збільшення ефективності вкладених інвестиційних ресурсів.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРАТ «ВІННИЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА ROSHEN»

Проблеми інвестицій в економіку завжди займали важливе місце в економіці. Це пов'язано з тим, що інвестиції є основним процесом розширеного відтворення та вирішення сучасних проблем національної економіки, а це впливає на суспільно-політичний стан країни. Високий рівень інвестиційної привабливості гарантує стабільний приплив інвестицій в країну, що гарантує додаткові надходження до державного бюджету та покращення соціального середовища в країні.

Нинішня ситуація в Україні значно ускладнює інвестиційну діяльність. Тому, інвестиційна привабливість підприємств є основною проблемою для поглибленого теоретичного вивчення процесів приваблення інвестицій як на макро-, так і на мікрорівні.

На рівні взаємодії інвестор-підприємство найбільш поширеною проблемою є нездатність керівництва компанії розробити стратегію розвитку підприємства, обґрунтувати бізнес-план, надати чіткі фінансові пропозиції. Іноземний інвестор зустрічається з наступними проблемами: перевірка достовірності наданої інформації, належність документації, відповідність чинному законодавству, професіоналізм керівників бізнесу, відсутність порядку в робочому процесі компанії, складність отримання необхідної інформації від фахівців. [30]

Основною метою підвищення інвестиційної привабливості підприємства є створення оптимальних умов для вкладення власних і позикових фінансових та інших ресурсів, що забезпечують зростання доходів на вкладений капітал, для розширення економічної діяльності підприємства, створення кращих умов для перемоги в конкурентній боротьбі.

Для підвищення інвестиційної привабливості підприємства необхідно:

- максимально брати участь у державних програмах розвитку та виробництва товарів і послуг, які розраховані на державні кошти;
- аналізувати попит на нові послуги, що відповідають можливостям підприємства;
- забезпечити ефективну рекламу всіх послуг компанії;

- здійснювати активну комерційну діяльність (наприклад, продаж товарів інших фірм, здача в оренду вільних приміщень і територій тощо);
- збільшення рівня фінансової автономності (чим вище цей показник, тим менше ризик для інвесторів);

Низька ділова активність підприємства може бути компенсована лише зниженням собівартості продукції або зростанням цін. З метою покращення фінансового стану ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» потребує особливої уваги до розробки фінансової стратегії підприємства на майбутнє та найближчі періоди. Також для покращення економічного та фінансового стану ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» треба:

- стежити за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості складає загрозу фінансовій стійкості підприємства та може визвати необхідність залучення додаткових джерел фінансування;

- по можливості орієнтуватися на збільшення кількості клієнтів, щоб зменшити ризик неплатежів, який є значним за наявності замовника-монополіста;

- контролювати стан розрахунків за простроеною заборгованістю. В умовах інфляції будь-яка затримка платежу призводить до того, що підприємство фактично отримує лише частину боргу;

- своєчасно виявляти недопустимі види дебіторської та кредиторської заборгованості, до яких насамперед відносять прострочену заборгованість перед постачальниками та прострочену заборгованість перед замовниками понад три місяці, а також платежі до бюджету.

В умовах ринкових відносин більшість суб'єктів господарювання не можуть розраховувати на значні бюджетні вкладення у свою діяльність. Основним джерелом інвестиційних ресурсів у нових економічних умовах має стати фондовий ринок, який передбачає випуск, розміщення та обіг цінних паперів з метою залучення додаткових інвестицій, у тому числі іноземних, в економіку.

Ринок цінних паперів розширюється та полегшує доступ усім суб'єктам господарювання до отримання ресурсів, необхідних для їх розвитку. Так, наприклад, випуск акцій дозволяє отримувати ці ресурси безстроково, тобто на період

діяльності підприємства. Випуск облігацій може надати позику на більш вигідних умовах, ніж у банку.

У зв'язку з тим, що основними об'єктами операцій на фондовому ринку є цінні папери, обов'язковою умовою раціональної інвестиційної діяльності є вміння правильно оцінювати якість цінних паперів – потенційних об'єктів інвестування.

Оцінка властивостей основних видів цінних паперів базується на визначенні грошової стійкості їх емітента. Очевидно, що економічно неефективне та фінансово нестабільне підприємство навряд чи зможе належним чином виконувати свої зобов'язання, підтвержені у вигляді певних цінних паперів [33].

Таким чином, важливим фактором розвитку є ефективна робота компанії на фондовому ринку, що передбачає приплив інвестицій для розширення її діяльності. З метою стимулювання цієї діяльності пропонується система фінансових показників емітента.

Український ринок є одним із найбільших та найперспективніших у Європі, тому не дивлячись на великі ризики

ВИСНОВОК

У роботі досліджується процес інвестування, який впливає на економіку будь-якої країни, регіону, підприємства. Інвестиції дуже визначають економічне зростання підприємства, зокрема, зайнятість населення та є знаною елементною базою, на якій ґрунтується економічний розвиток суспільства. В умовах посткризового стану економіки великий вплив має раціональне та ефективне використання капіталу, яке потребує науового обґрунтування та вдосконалення механізму фінансового менеджменту чи управління рух фінансових ресурсів, направлений на збільшення приросту інвестицій та прибутку. Інвестування є одним із найважливіших аспектів діяльності будь-якої організації (підприємства), що динамічно розвивається, що надає пріоритет прибутковості.

Розглянутий перелік кількісних і якісних чинників, що дають вплив на формування інвестиційної привабливості підприємства, напрямки її оцінки та запропонований узагальнюючий методичний підхід, з проведенням регулярного моніторингу динаміки інвестиційної привабливості, дозволять оцінити різноманітні кількісні та якісні параметри (показники), що характеризують складові інвестиційної привабливості промислового підприємства, отримати об'єктивну картину стану та ефективності використання наявного інвестиційного потенціалу та рівня інвестиційного ризику.

На спільних суб'єктах (потенційних інвесторів) при виборі об'єкта інвестування впливають результати аналізу. Для аналізу інвестиційної привабливості виявлено значення показника та його динаміка за ряд періодів.

Щоб оцінити інвестиційні переваги, розглянемо:

- загальна характеристика підприємств;
- фінансова стабільність;
- ліквідність промислового підприємства;
- економічність капіталу підприємства;
- підприємницька діяльність підприємств.

Високий фінансовий пакет підприємства є об'єктом інвестування найважливішої посадової особи, що доповнює рішення потенційного інвестора. Тому

значення фінансової стабільності може бути важливим для підвищення інвестиційної привабливості. Фінансову стійкість можна підвищити, збільшивши обсяг оборотних коштів і зменшивши зобовязань.

З цього приводу було проведено додаткове розслідування, яке дало можливість покращити інвестиційну привабливість ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN». Для цього слухняного:

- скасувати заборону дебіторської заборгованості;
- зниження рівня накопиченого водозабору;
- підвищення ліквідності;
- підвищити фінансову стійкість.

Реалізація таких закликів є вдвічі вигіднішими умовами для інвестування в прибуток товару, навіть якщо інвестор розрахований на ефективний пошук вкладених ресурсів та їх швидке підтвердження.

Проведені опитування на ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика ROSHEN» підтверджують, що юрисдикція має великий достатній потенціал для отримання інвестиційних ресурсів від банку інвесторів, але в подальшому показники потребують покращення. Так, наприклад, великою проблемою є підприємництво з високим рівнем фізичного та морального зносу основних засобів. За допомогою швидкої амортизації основного фонду можна позбутися від власності, перебоїв у виробництві, які можна вивести на вершину виробничого процесу і витратити надлишок, але не ввести бізнес у вигідний інвестиційний табір. З метою підвищення ефективності використання основних фондів необхідно, своєчасний ремонт майна, унікальні простої майна, забезпечення кваліфікації фахівців-практиків. Негативна тенденція також говорить про зменшення частки оборотних коштів (на 1917,3 тис. грн.) та зменшення відображення товарних запасів. Такі негативні тенденції можуть бути скасовані потенційними інвесторами, а також необхідно звикнути до відвідувань, як зниження цих показників.

При оцінці інвестиційної приватності бізнесу також рекомендується підвищити можливість бізнесу продовжувати свою діяльність з майбутнім (зняття неплатежів та нерухомість банкрутства).

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про підприємство в Україні"
2. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.01.91 №1560
3. Закон України " Про власність"
4. Закон України "Про систему інвестування"
5. Указ Президента України Про заходи щодо реформування інвестиційної політики в Україні від 18.07.96 №576/96
6. Указ президента України Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території міста Шостки Сумської області від 27.06.99 №726/99
7. Ареф'єва О.В., Кондратюк О.І. Стратегічне забезпечення життєвого циклу підприємства //АПЕ – 2008 - №3 с.43
8. Балацький О.Ф., Теліженко А.М., Соколов М.О. Управління інвестиціями. Навч. Посібник. Суми «Університетська книга» 2004
9. Балатский О.Ф., Телиженко А.М. Управление инвестициями. Сумы. «СумГУ» 2000
10. Білик М.Д., Бабяк Н.Д., Соколова О.Б. Фінанси підприємства. Практикум. Київ «Центр учбової літератури» 2008
11. Балашова Р., Конищева Н., Гураль В. Аналитические подходы к оценке эффективности деятельности предприятий // Экономист – 2000г. - №12. – с.44
12. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємства. Київ «Либідь» 2003
13. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства, К, 2000.
14. Батуєнко А.І., Лазарева Є.В. Інвестиційна діяльність в інноваційній сфері підприємства // Вісник економічної науки України – 2007 - №2 с.14
15. Бондаренко Т.М. Аналіз ефективності інвестиційних вкладень в промисловість України // АПЕ – 2008 - №9 с.31
16. Борщ Л.М. Інвестування. Навчальний посібник. Київ «Знання» 2007
17. Бутинця Ф.Ф. Экономический анализ: Учебное пособие для студентов ВУЗов. Житомир: ЧП «Рута», 2003.
18. Вахрин П.И. Инвестиции. Москва 2002

19. Вовчак О.Д. Інвестування. Навч. посібник. – Львів: «Новий Світ - 2000», 2008.
20. Гончаров А.Б. Інвестування. Харків. «Інжек» 2004
21. Гриньова В.М., Коюда В.О., Ленейко Т.І., Коюда О.П. Інвестування. Підручник. Київ «Знання» 2008
22. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств. Харків. «Інжек» 2004
23. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств в схемах. Харків «Інжек» 2003
24. Довбня С.Б. Модель комплексної оптимізації фінансування підприємства // Фінанси України – 2006 - №5 с. 134
25. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посібник – К.: «Каравела», 2007.
26. Захарін С. Інвестиційне забезпечення відтворення основних фондів.//Економіка України – 2007 - №5 с.43
27. Зятковський І.В. Фінанси підприємств. Київ «Кондор» 2003
28. Игошин Н.В. Инвестиции. М. «Юнити» 1999
29. Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства.
30. Ковальова Н. Л. Проблеми підвищення інвестиційної привабливості підприємств //Экономика и маркетинг в XXI веке" 2003г.
31. Кодацький В.П. Організація фінансової роботи на підприємствах України //Статистика України – 2006 - №2 с.95
32. Котляр Н.М. Оцінка фінансової стійкості підприємства на базі аналітичних коефіцієнтів //Фінанси України – 2005 - №1 с.113
33. Колтынюк Б.А. Рынок ценных бумаг: Учебник. — СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2000
34. Коробов М.Я. Фінанси промислового підприємства . – Київ,1995
35. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання – Київ, 2001
36. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. Київ – 2004
37. Мазур О.Є. Інвестиційна діяльність малого підприємництва в Україні //

38. Марунн В.С. Організація та проведення оцінки інвестиційного середовища // Економіка. Фінанси. Право – 2009 - №2 с.6

39. Михалицкая Н., Майорченко В., Калюжний В. Анализ ключевых отраслевых показателей финансового состояния предприятий Украины // Экономист – 2003г. - №10 – с.46

40. Мицак О.В. Ліквідність, як елемент фінансового управління діяльністю підприємства //Фінанси України – 2003 - №10 с. 62

41. Мойсеєнко І.П. Інвестування. Навчальний посібник. Київ «Знання» 2006

42. Пешко А.В. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні // Вісник економічної науки України – 2008 – №1 с.97

43. Поддєрьогін А.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств. Харків «Інжек» 2004

44. Рыжиков В.С., Панков В.А., Ровенская В.В., Подгора Е.О. Экономика предприятия. Учебное пособие для студентов ВУЗов – К. «Слово», 2004.

45. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств. ЦУЛ – 2002

46. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій. Київ – 2004

47. Турило А.М. Методологічні підходи до оцінки фінансової діяльності підприємства // Фінанси України – 2007 - №5 с.100

48. Харламова Г.О. Оцінювання привабливості об'єктів інвестування //АПЕ – 2008 - №9 с.73

49. Харламова Г.О. Індикатори інвестиційної привабливості України //АПЕ – 2009 - №3 с. 45

50. Хрущ Н.А. Стратегії компанії: механізми формування й адаптації в сучасному інвестиційному середовищі //Фінанси України – 2008 - №8

51. Челодуров О. зовнішні джерела фінансування модернізації українських підприємств // Економіка України – 2005 - №9 с.54

52. Червова Л.Г. Правове регулювання інвестиційної діяльності // Фінанси України – 2005 - №4 с.68

53. Щербак А.В. перспективи використання рейтингових оцінок в інвестиційній діяльності підприємства //АПЕ – 2008 - №2 с.83

54. Шукін Б.М. Інвестиційна діяльність. Методичний посібник. Київ – 1998
55. Ястремська О.М., Гриньов А.В., Якесь формування фінансової стратегії підприємства //Фінанси України - 2006 - №6 с.121